DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXVII. ZATURDAG den 21sten SEPTEMBER 1839. N. 38.

Medegedeeld.

Getrokken uit de St. Christopher's Advertiser and Weekly Intelligencer *van Woensdag den* 26 *February en Woensdag den* 5 *en* 12 *Maart* 1839, *Deel* 26, *No.* 4921, 4922 *en* 4923.

VICTORIA TARWE.

Deze graansoort wordt aldus genoemd naar de stad van dien naam, gelegen in de provincie Caracas, republiek Venezuela, in de omstreken waarvan hetzelve wordt verbouwd.

Deze provincie is gelegen op 10° 31′ N. B. en 67° 5′ W. L., derzelver luchtgestel heeft veel overeenkomst met dat van dit eiland, (St. Christopher) afwisselend by dag van 77 tot 90 graden Fahr. en by nacht van 58 tot 72 graden, evenwel niet zoo regelmatig.

Luidens een Extract uit het *Plymouth Journal* van den 29 Augustus 1833 blykt, dat de opmerkzaamheid van den Engelschen landbouwer op deze tarwe soort, het allereerst werd gaande gemaakt door den wylen(*) Sir ROBERT KERR PORTER, destyds Engelsch Consul te Caracas.

Dit *Plymouth Journal* bevat de volgende zinsnede uit het werk van *Von Humboldt*, getiteld "eigendommelyk verhaal van de reis," (*personal narrative etc.*) aangehaald voor de zoodanigen van deszelfs lezers, welke daarmede onbekend mogten wezen. "De omstreken van Victoria bieden met betrekking tot den landbouw een treffend schouwspel aan. De verhevenheid van den bebouwden grond boven de oppervlakte van de zee is van 270 tot 300 roeden, (1726 tot 1980 Eng. voeten) en evenwel worden daar koornvelden aangetroffen, verspreid tusschen suikerriet, koffy en banannen plantagien."

Dr. *Hamilton*, een wetenschappelyk persoon, zoo wel hier (St. Christopher) als in andere W. I. eilanden overbekend door zyne uitgebreide kennis, vooral in de plantenkunde, merkt elders aan: "Behalve in de binnenlanden van Cuba, vinden wy byna nergens in de keerkrings landen het Europeesch graan op eene zoo groote schaal en op zoo geringe verhevenheid van den grond verbouwd als te Victoria."

De schoone tarwe velden van Mexico worden tusschen de 600 en 700 roeden (3836 tot 4476 Eng. voeten) hoogte aangetroffen, zelden ziet men dezelven afdalen tot op 400 roeden (2587 Eng. voeten) boven het waterpas der zee.

Het is eene belangryke opmerking, dat de verbouwing van het Europeesch graan van den Evenaar tot 69 graden breedte, tot aan Lapland zich verspreid heeft in gewesten, waar de gemiddelde warmte graad verschilt van 22° tot 2° Rhaumur.

Omtrent de minste warmtegraad, waaronder het graan tot rypheid geraken kan, heeft men juiste denkbeelden verkregen; minder eens is men zulks kunnen worden omtrent den hoogsten graad van hitte; en geheel onbekend zyn wy met alle omstandigheden, dewelken de verbouwing van tarwe onder de keerkringen zouden kunnen bevorderlyk zyn.

Victoria en het aangrenzende dorpje San Matteo leveren jaarlyks 4000 quintalen tarwe op. De zaaityd daarvan heeft plaats in December, en den 70 of 75ste dag daarna wordt hetzelve ingezameld. De korrel is groot, wit en zeer lymerig, de bolster (*pellicule*) is dunner en geenzins zoo hard als dat van de tarwe der koude tafellanden (*plateaux*) van Mexico. Een akker levert te Victoria 3000 á 3200 ponden tarwe of nagenoeg 16 malen de hoeveelheid van het gezaaide, terwyl volgens *Lavoisier* eene gelyke uitgestrektheid gronds in Frankryk slechts 5 of 6 malen die hoeveelheid voortbrengt, dus van 1000 tot 1200 ponden tarwe per akker. De hier bedoelde akker is volgens het meergemeld *Plymouth Journal* de "*arpent des eaux et forèts*" of wettige Franschen akker; de opbrengst van eenen Engelschen akker by Victoria aldus op 2160 tot 2560 ponden gerekend zynde, zoude het voortbrengsel van eene gelyke oppervlakte gronds in Frankryk 800 á 960 ponden niet te boven gaan.

Dat het geslacht der *Cerealias*, in de nabyheid van den Evenaar zouden ontaarden, of dat de inzamelingen daarvan in Noordelyker gewesten overvloediger zouden wezen, is eene dwaling, dewelke zoo als *Von Humboldt* te regt aanmerkt, maar te zeer onder de keerkringen is gevestigd. Dr. *Hamilton* beweert, dat hedendaagsche onderzoekingen bewezen hebben, dat voorby den 45 graad breedte de oogst van tarwe nergens zoo groot is als op de Noordelyke kusten van Afrika en op de Plateaux of tafellanden van Mexico, Nieuw Grenada en Peru. De opbrengst van het zaad te Victoria en San Matteo wordt door *Von Humboldt* gesteld op 20 voor een. In Jamaica, waar de opbrengst verschilt naar gelang van de verhevenheid, waarop de tarwe bebouwing plaats vindt, van af de 2000 tot op de 4000 voeten boven de oppervlakte van de zee, overtreffende alzoo de hoogte, waarop naby Victoria hetzelve wordt verbouwd van 293 tot 2275 voeten, is zulks van 53 tot 56 voor een, terwyl het gemiddelde van het luchtgestel over het geheele eiland, jaarlyks, denzelfde toestand van de temperatuur, gedurende de drie zomermaanden in Barbarye en Egypte (beide vruchtbare landen in tarwe) met 8 graden Fahrenheit overtreft.

Dat de bebouwing van tarwe onder de keerkringen doenlyk is, wordt gestaafd zoowel door de ondervinding van drie eeuwen in de provincie Caracas, als door de jongste proeven in Jamaica genomen; door de gewoonte sedert eene reeks van jaren op het eiland Cuba gevestigd; door het goed gevolg, waarmede de in 1494 door Columbus op de N. O. kust van St. Domingo genomene proeven zyn bekroond; en door het voorbeeld, hetwelk de planters op Isle Bourbon geven, met jaarlyks twee malen de tarwe intezamelen.

Intusschen zoude kunnen aangevoerd worden, dat bovenstaande voorbeelden getrokken zyn uit gewesten, dewelken hoog boven de zee verheven of op grooten afstand van den Evenaar zyn verwyderd; doch de tarwe, dewelke in de 16de eeuw op het eiland St. Domingo tot rypheid geraakte (zie Washington Irving's leven van Columbus, deel II, pag. 129) in nagenoeg 69 dagen, moet zeer naby de zeekust zyn verbouwd op eene verhevenheid, welke die van het strand zeer weinig te boven gaat, aangezien de Spanjaarden destyds hunne overheersching nog niet tot in het binnenland hebben uitgestrekt.

De tarwe velden op het eiland Cuba zyn slechts weinige voeten boven het waterpas van de zee verheven. In de provintie Caracas daalt het tooneel van tarwe verbouwing neder tot op 1700 voeten in de vlakten van Victoria, en van het overige vaste land langs de noordkust van Zuid Amerika zyn weinig meer dan 10 graden verwyderd van de Linie. Dit voert tot de gevolgtrekking, dat hoe meer men de Evennachtslyn nadert en afdaalt tot de zeekust, by eene verstandige keuze van den zaaityd, juiste aanwending van mest en geschikte tydstippen ter onderwerking van het zaad (dat alles door de ondervinding te verkrygen,) men in de mogelykheid zal geraken om al de voordeelen van eenen gunstigen oogst aan een kort tydperk tusschen zaaijen en inzamelen te kunnen vereenigen. In de Bahamas zyn tot dus verre alle de te dien aanzien aangewende pogingen met goeden uitslag bekroond.— Het volgende is eene afschryving van de laatste deswegen ontvangene mededeeling: "600 tarwe korrels werden op den 31 January 1837, laatste kwartier van de maan, geplant, na alvorens den grond met goede schapen koraal mest, ondermengd met gezift zand, *calcare*, te hebben verbeterd. De beplanting geschiedde in voren eenigzins dik en ter diepte van een duim in het zand, vervolgens worden de voren sterk ingedrukt. Op den 6den February daaraanvolgende begon hetzelve zich te vertoonen, doch was niet geheel te voorschyn dan op den 18 van diezelfde maand; op den 27 Maart schoten de eerste airen uit, zynde alstoen 55 dagen oud. In 90 dagen (zynde den 1 Mei) werd het geheel ingezameld, en volkomen droog zynde, bedroeg de opbrengst nagenoeg 1000 airen, elk door elkanderen van 40 graan-korrels of 40,000 korrels, te zamen zynde eene overwinst van 66 korrels voor één. In de maand February was het weder koud, de Thermometer stond op 59 graden; in Maart en April stond dezelve afwisselend op 70 tot 80 graden; het tydperk was zeer droog."

(*Het vervolg hierna.*)

(*) Sir ROBERT KERR PORTER is niet overleden, zoo als het voor ons liggend weekblad van St. Christopher ten onjuiste doet vermelden; de wetenschappen bezitten nog tot op dit oogenblik in hem eenen yverigen voorstander, door de zorg van denwelke dit eiland thans is voorzien van eenig zaaizaad.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 18 September 1839.

DE Heer Gezaghebber dezer kolonie, door de verpligtende bezorging van Sir ROBERT KERR PORTER, Harer Brittannische Majesteits chargé d'affaires te Caracas, in het bezit gesteld zynde van eene hoeveelheid *Victoria tarwe zaad*, welke graansoort op verschillende West-Indische Eilanden, in de beide laatste jaren, met de beste uitkomst, by wyze van proefneming, is verbouwd geworden, doet by deze aan al de Heeren planters op dit eiland, welke genegen mogten zyn om, met de zorg die zulks verdient, de aanplanting daarvan te ondernemen en gade te slaan, aanbieden om hen eenig zaad daartoe af te staan, onder inwachting van door hen, in tyd en wyle, te worden onderrigt.

1. Van de soort van grond, waarin de zaaijing zal hebben plaats gehad, namelyk: tot welke van de alhier bekende hoofdsoorten van zwarte, roode, vaste of ligte gronden zy behoort.
2. Of de grond alvorens bezaaid te zyn, al dan niet, bemest is geworden, en zoo ja, met welke meststof.
3. Of de grond beploegd is geworden en of men daartoe den zoogenaamden Curaçaoschen of wel den onlangs ingevoerden Noord Amerikaanschen ploeg heeft gebezigd.
4. Of de zaaijing in voren, dan wel op geslechten grond heeft plaats gehad.
5. Van den datum van zaaijing, en hoe veel zaad daarby is verbruikt geworden; of de grond toen goed, middelmatig of weinig vochtig was; en of er spoedig daarna regens zyn gevallen.
6. Van den dag en de wyze van opkomen van het gezaaide.
7. Wanneer de aren zich vertoond hebben.
8. Wanneer de inoogsting heeft plaats gehad en
9. Wegens het verkregene produkt.

Wordende volgens eene opgave, te vinden in de St. Thomas Courant van 22 December 1838, ter noodige inlichting hierby nog opgegeven, dat de gaten op den afstand van twaalf engelsche duimen geslagen en er in elk gat drie zaad korrels dienen gedaan te worden.

De 1e. Commis, belast met de functien van Kolonialen Secretaris,
H. KIKKERT.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 20 September 1839.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 28 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 18¼ Oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De 1e. Commis, belast met de functien van Koloniale Secretaris,
H. KIKKERT.

LYST van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen

Cimon Lopes.	Theresa Rodriges.
Is. De Castro.	William Brans.
S. A. D. Lima.	Jose Bass Casseres.
Andres Truyal.	Cathalina Martines.

Curaçao den 20 September 1839.
De Commis, belast met de post-directie,
C. GORSIRA.

Publieke Verkooping.

DE ondergeteekende, namens het Collegie der Wees- onbeheerde en desolate Boedel kamer alhier, als speciale Gemagtigde van Mejufvrouw MARIA HENRIETTA CHARJE Weduwe JACOB ANTHONY DANIES, zal op Vrydag den 4 October aanstaande, ter Weeskamer, een betrankeerd stuk gronds met de daarop staande gebouwen, gelegen op Pietermaai, in de 2de Wyk No. 161, eertyds toebehoord hebbende aan wylen MARTHA LEEGER, by publieke opveiling doen verkoopen.

De Weesmeester van gemelde kamer,
G. VOS Jz.
Curaçao den 18 September 1839.

Publieke Verkooping.

DE ondergeteekende, namens het Collegie der Wees- onbeheerde en desolate Boedel kamer alhier, als speciale Gemagtigde van den Heer JOHANNIS DAM, zal op Vrydag den 4 October aanstaande, een HUIS, gelegen in de Willemstad in de 2de wyk No. 99, by publieke opveiling doen verkoopen.

De Weesmeester van gemelde kamer,
G. VOS Jz.
Curaçao den 18 September 1839.

Publieke Verkooping.

DE ondergeteekenden, Ouderlingen en Administrateuren van de Armen en Kerken kas der Protestantsche Gemeente alhier, als speciale Gemagtigden van Mejufvrouw MARIA HENRIETTA CHARJE Weduwe JACOB ANTHONY DANIES, zullen op Vrydag den 4 October aanstaande, ter Weeskamer, een betrankeerd stuk gronds met de daarop staande gebouwen, gelegen op Pietermaai, in de 2de Wyk No. 162, eertyds toebehoord hebbende aan wylen MEYSJE TOURO, by publieke opveiling doen verkoopen.

A. DE VEER.
A. W. NEUMAN.
Curaçao den 18 September 1839.

Societeit Concordia.

VERGADERING van Ordinaire Leden op Zaturdag avond, den 28 September 1839, ten klokke 7 ure.

Ballotage.

De mede Directeur en Secretaris,
E. J. SLENGARDE.
Curaçao den 20 September 1839.

HEDEN den 20 September 1839, is voorspoedig bevallen van een welgeschapen zoon, de Echtgenoot van

P. WINKEL,
Mr. Geweermaker.

*** BEVALLEN op verleden Zaturdag, den 14 dezer, van een welgeschapen zoon, de Echtgenoot van

A. H. STEELING LESEUR.
Bonaire den 17 September 1839.

Tooneel Vertooning.

OP heden avond zal het gezelschap spaansche Tooneelspelers in het lokaal der komedie op Scharlo vertoonen het tooneelstuk

La Misantropia ó arrepentimiento,

(MENSCHENHAAT OF BEROUW.)

Curaçao den 21 September 1839.

CURAÇAO.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
SEPTEMBER 1839.

N. M. Zaturdag den 7 te 5 u. 43 m. 's avonds.
E. K. Zondag den 15 te 9 u. 24 m. 's avonds.
V. M. Maandag den 23 te 2 u. 34 m. 's nachts.
L. K. Zondag den 29 te 5 u. 8 m. 's avonds.

BERIGT VOOR DEN HANDEL.

Volgens een besluit van het gouvernement der Replubliek van Venezuela, dd. 16 Augustus, zyn de vaartuigen, welke zich van water voorzien moeten, aan eene op een myl afstands beneden winds van de legplaats gelegene rivier, ontheven van de regten voor het innemen van water te betalen; en zulks uit aanmerking, dat het water noch door natuurlyke omstandigheden aan de legplaats gelegen is, noch door de kunst daarheen geleid wordt, noch ook dat men bezig is waterleidingen te maken om het water, ingevolge art. 4 der wet van 3 Mei jl. op haven regten, daarheen te leiden.

Verleden Zondag is een negerjongen, slaaf op het eiland Bonaire, door den bliksem dood geslagen. Dien dag heeft men alhier van des morgens vroeg, tot over den middag eene zware donderlucht gehad, welke zich in een zachten regen over een gedeelte van het eiland heeft opgelost.

Onlangs sloeg de bliksem te La Guayra op twee plaatsen te gelyk in; de slag was zoo hevig, dat men dacht, dat het kruidmagazyn, waarin 600 vaten buskruid waren, uitbarstte. De ingezetenen hebben daarop het stedelyk bestuur verzocht het kruidmagazyn buiten de stad te verplaatsen.

Het Nederlandsche driemast schip ELISABETH MARIA, Kapitein BORCHERS, is verleden Maandag te La Guayra aangekomen en wordt op heden alhier verwacht.

Volgens brieven uit den Haag in de engelsche Couranten geplaatst, hadden er met den koning van Pruissen onderhandelingen plaats wegens het verruilen van het groothertogdom Luxemburg tegen het hertogdom Kleef. Het groothertogdom is geheel van Nederland afgescheiden en het Kleefsche grenst aan Nederland; doch de inwoners van Luxemburg zouden er door verliezen, om dat zy als dan van onder eene grondwettige tot eene willekeurige heerschappy overgaan, terwyl die van Kleef om die reden er door zouden winnen.— Verder zoude Neerlands Limburg tot een hertogdom verheven worden onder Prins FREDERIK om het duitsche verbond schadeloos te stellen voor het verlies van Kleef.

'sGravenhage, 23 July. Z. K. H. Prins FREDERIK HENDRIK zoude in het laatst van July of in het begin van Augustus naar de Middellandsche Zee vertrekken als Kapitein Luitenant aan boord van Z. M. fregat de RHYN, gekommandeerd door den Kapitein ter zee ARENS.

De tydingen uit Spanje komen hierop neder;—Espartero, die thans den naam van Hertog van la Vittoria heeft bekomen, heeft uit ondervinding geleerd, hoe gevaarlyk het is in een bergachtig land, waar de bevolking vyandig is, voort te rukken alvorens punten van rugsteuning te hebben.— Hy heeft te dien einde zich sedert een paar maanden bezig gehouden om Orduna, Amurrio en andere punten, van dewelke hy onlangs bezit had genomen, te versterken. Hiermede zyn een gedeelte der militairen en vele honderden landlieden bezig. Men rekende, dat tegen het einde van July de bevestiging dezer plaatsen zoude voltooid zyn, als wanneer de krygsverrigtingen zouden hervat worden. Hoogst waarschynlyk zullen die bestaan in het openen der gemeenschap tusschen Orduna en Bilboa, ten einde het leger in gemeenschap met die zeehaven te brengen. Het is daarom, dat Marotto aan zynen kant thans bezig is om dien weg onbruikbaar te maken, en verschansingen op de hoogten aan denzelven aanteleggen.

Een der generaals van de koningin heeft eene fout begaan, die gevaarlyke gevolgen had kunnen hebben. De Generaal Aznar was met een legerkorps in het vyandelyke grondgebied in Arragon doorgedrongen, toen de bekwame Carlisten generaal Cabrera met eene groote overmagt verscheen, dit legerkorps in twee deelen splitste en Aznar zelve met 3000 man in een klein stadje, Lucena geheten, opsloot. Cabrera rigtede vervolgens verschansingen op vóór dit plaatsje en de Christinos stonden op het punt om door den honger te bezwyken.— De Hertog de la Vittoria was genoodzaakt om een aanzienlyk gedeelte van zyn leger aftezenden om den nieuw benoemden opperbevelhebber van het leger van het centrum O'Donnel te versterken. Het is dan ook O'Donnel gelukt om met 14,000 man deze verschansingen te bestormen en Lucena te ontzetten.

Louis Philippe heeft, om de fransche na-

tie te behagen, een klein smaldeel afgezonden om de kust van Biscaye te blokkeren; doch het schynt, dat de bevelhebbers dier vaartuigen geheime bevelen hebben om zulks niet te doen. Er bestaan reeds voorbeelden, dat vaartuigen uit Bayonne, welke voor Carlisten haven bestemd en in de magt dier blokkerende schepen gevallen waren, wederom vry zyn gekomen onder voorwendsel, dat zy lek bekomen hadden en genoodzaakt waren de geblokkeerde kust aan te doen. De Franschen zien echter wel in, dat het nieuwe ministerie zoo wel in dit geval als in anderen hen door schyn zoekt te misleiden, en de ontevredenheid hierover begint zich reeds in de dagbladen te openbaren. De staatkunde van Soult staat door de kamer der gedeputeerden afgekeurd te worden, gelyk zulks het geval is geweest met die van Molé.

Het tegenwoordige ministerie van Spanje, dat eenigen tyd geleden op het punt was om aftegaan, heeft vastigheid bekomen door de voordeelen, die de Hertog van la Vittoria heeft behaald. Niet alleen dat het zich thans handhaaft, maar zelfs heeft hetzelve gewaagd de drukpers aan banden te leggen en de dagbladen, die te veel vryheid gebruikten, op te schorsen. Dit is eene inbreuk op de Constitutie, welke het gouvernement maakt in een oogenblik, waarin de gemoederen van het volk eenigzins ten gunste voor hetzelve gestemd zyn; is die stemming verflaauwd, dan berouwt het zich die toegevendheid en tracht zich te wreken op de genen, die misbruik van hunne goedheid gemaakt hebben. Hiervan levert Frankryk een voorbeeld ten aanzien van de September wetten. De voortduring van het ministerie hangt nu geheel af van den uitslag der volgende krygsverrigtingen. Gelukt de veldtogt, dan schiet hetzelve diepe wortels, doch by mislukking moet hetzelve afgaan.

In dit geval verkeeren ook de fransche en engelsche ministerien, derzelver duurzaamheid hangt af van den gelukkigen uitslag van de buitenlandsche staatkunde. De vrienden van Palmerston maken grooten ophef, dat hy de belgische kwestie heeft afgemaakt zonder de rust in Europa te storen, zonder in aanmerking te nemen de onregtvaardigheid der dwangmiddelen, die hy in 1832 bezigde.

By de bevrediging in Portugal daarentegen heeft hy de beschaving en verlichting van een groot volk bevorderd; doch de Tories in Engeland zouden gaarne zien, dat de party in Spanje, die door het tegenwoordige Whig ministerie beschermd wordt, ten gronde ging om redenen van klagten over het slecht bestuur van dit ministerie te hebben.

De gelukkige uitslag der krygsverrigtingen van de engelsche indische armee, die volgens de laatste tydingen Kandahar is binnen getrokken, zal daarom weer een nieuwe steun voor dit ministerie zyn. Men weet nog niet tot hoe verre het anglo indische leger deszelfs veroveringen in het ryk der Afgaren zal uitbreiden.

Het ministerie van Soult zal genoodzaakt zyn, wil hetzelve zich staande houden, eenige glansryke feiten uittevoeren. Hiertoe zoude thans gelegenheid zyn om een legerkorps in Spanje te zenden ten einde D. Carlos uit het kleine grondgebied, dat hy nog inhoudt, te verdryven; doch Louis Philippe zou dit slechts doen, wanneer het de wil der natie was om Donna Isabella van den troon te stooten. Soult moet daarom naar eene andere zyde uitzien. Thans biedt zich daartoe eene gunstige gelegenheid aan. In het vorige jaar, toen de Groote Heer deszelfs vloot naar Tunis had afgezonden om den Bey ten onder te brengen, is Frankryk den Bey met zyne vloot te hulp gekomen.— Thans heeft Frankryk de rekening ingezonden en de Bey vindt dezelve te hoog en wil dezelve niet betalen.

Er komen hierby nog twee andere grieven. Een Fransch koopman heeft een diamant van groote waarde aan den Bey getoond; deze heeft den diamant genomen en wil er maar eene beuzeling voor betalen. De andere grief is, dat er wapens te Tunis zyn ontscheept en van daar naar Constantine zyn gevoerd, waar eene zamenzwering tegen het fransche bestuur gesmeed was.

Als de Bey niet spoedig eene genoegzame voldoening geeft, dan vertrekt er misschien eene fransche expeditie naar Tunis om nieuwe laauweren voor de fransche natie te plukken of een nieuw treurspel in het groot te vertoonen, terwyl een nieuw grondgebied aan Frankryks bezitting in Afrika staat gevoegd te worden. Doch dit alles is slechts eene tydelyke afwending. De wil der Franschen is om de Fischie wetten, of de wetten tegen de vryheid der drukpers weder vernietigd te krygen; en Louis Philippe denkt, dat dezelven noodig zyn voor zyne eigene veiligheid. Onlangs zyn de schoorsteenen van het koninklyke paleis met yzeren staven voorzien, om dat men ontdekt had, dat er een plan bestond om door middel van werktuigen door den schoorsteen in de koninklyke slaapkamer neder te dalen.

Gedurende de zitting van het engelsche Parlement werd het ministerie opmerkzaam gemaakt, dat in Spanje de overeenkomst van Elliot niet werd nagekomen; maar dat men van beide kanten voortging de krygsgevangenen dood te schieten. De minister antwoordde hierop, dat hy het Parlement zoude voorleggen de rapporten, welke hy ingewonnen had aangaande deze gruwelen, doch dat hieruit bleek, dat het altyd aan de zyde der Carlisten was, waar het doodschieten een aanvang nam.

Uit later berigten zien wy, dat er drie engelsche afgevaardigden op den 13 July te Oñate, waar Don Carlos zyn verblyf houdt, zyn aangekomen, zekerlyk met oogmerk om dien vorst overtehalen de overeenkomst met Elliot letterlyk natekomen. Marotto heeft vervolgens deze Heeren uitgenoodigd om zyn leger te Llodio te komen bezoeken en inspecteren. Het is mogelyk, dat hy met deze afgevaardigden een plan heeft beraamd om dezen moorddadigen burger oorlog te doen eindigen en daartoe voorstellen aan Espartero heeft gedaan. Misschien wel het sluiten van een wapenstilstand, om gedurende dezelve de onderhandelingen te openen. Veel hangt thans af in dit opzigt van Espartero, die het vertrouwen van het leger heeft en zyn ministerie krachtig kan ondersteunen; doch aan de andere zyde moet Don Carlos ook deszelfs toestemming hiertoe geven. Ten dien einde begaf zich de minister van oorlog Montenegro, op den 21 July by Don Carlos, stelde hem voor den treurigen toestand der schatkist, de ontberingen van allerlei aard, welke het leger moest ondergaan, de aanmerkelyke som, die hy aan achterstallige soldy schuldig was, enz. en drong derhalven aan om zyne toestemming tot eene schikking te geven. Deze vorst beval daarop zyn minister om hem niet meer over deze zaak te spreken en verklaarde, dat hy zich onmiddelyk naar Estella wilde begeven, waar hy buiten toezigt van Marotto zoude zyn en zich in verband kon plaatsen met de apostolische uitgewekenen in Frankryk, en van waar hy zich ook naar Cabrera kon begeven, die zich tegen Marotto heeft verklaard. De minister deed hem opmerken het gevaarlyke van zulk eenen stap, doch deed tevens eene order rondgaan, waarby hy verbood, dat niets uit Oñate zonder zyn verlof mogt in of uitgaan; zoo dat Don Carlos aldaar door Marotto in staat van gevangenschap wordt gehouden.

De laatste berigten van Oñate waren van den 24 July. De volgende berigten zullen zeer belangryk zyn. Misschien plaatst Marotto Don Carlos onder een regentschap en vangt zelve onderhandelingen aan.

De engelsche Couranten zyn gevuld met berigten over de wanorde, welke door de Chartisten, vooral in de fabrieksteden, gepleegd worden. De Chartisten bestaan uit lieden uit de arbeidende klasse, of den lagen volksstand in Engeland. Hun eisch is de afschaffing der koren wetten: om dat de hooge belasting op den invoer van het koren alleen op de volkklasse drukt; vervolgens eischen zy, dat het verkiesregt voor leden voor het Parlement ook tot deze klasse zal uitgestrekt worden en dat er verdere maatregelen zullen genomen worden tot verbetering van hunnen stand. Daar de aristocratie in Engeland geene concessie hoegenaamd goedwillig wil doen, zoeken de Chartisten deze concessien door middelen van geweld te verkrygen. Zoo het mogte gebeuren, dat door afsterven van de tegenwoordige Koningin, Ernst van Hanover den engelschen troon beklom, dan zou deze wel middelen weten om die volksberoeringen te stillen, namelyk er maar een regement kavallerie onder te zenden, met order om in het wild onder den volkshoop te hakken en te schieten.

Begravenis van den Sultan.

De stoffelyke overblyfselen van den Sultan werden in den namiddag van den dag zyns overlyden (Maandag den 1 July) naar de begraafplaats door de Capouji Bashis gedragen en in een open graf gelegd, waarover eene tent geslagen is. Deze begraafplaats is door den Sultan zelve, twee maanden voor zyn dood, gekozen geworden en ligt in het midden der stad, digt by de oude Hippodrome, waar voormaals een der paleizen van zyne zuster gestaan heeft. Zyn overlyden was zoo onvoorzien, dat men geen tyd had om de plaats in order te brengen, daarom is het lyk voor zoo lang in een open graf gelegd, tot dat er een mausoleum voor hem zal zyn opgerigt.

Ontbloot van alle pracht, welke by zulke gelegenheden in andere europische landen plaats heeft, werd het lyk naar het graf begeleid met diepe en hartgrondige droefheid. Onder al de ministers en andere leden van zyn hof was er geen, die niet weende; groepen zyner onderdanen, wenende uit den grond huns harten vulden de straten, waar de lykstatie voorby ging; en de lucht was werkelyk vervuld met het gejammer der vrouwen, die elkander verdrongen om voor de laatste maal den persoon van haren zeer geliefden souverein te beschouwen. Deze is de prachtigste van alle plegtigheden by het lyk van eenen Souverein.

Men schynt de oorzaak van de *Delirium Tremens* altyd te willen toeschryven aan het onmatig gebruik van sterken drank. Een der Engelsche Couranten zegt, dat de dood van den Sultan verhaast is geworden door het onmatig gebruik van wyn en sterken drank. Wy willen wel gelooven, dat het onmatig gebruik van sterken drank de voornaamste oorzaak is van de *Delirium Tremens*, en de ondervinding bewyst dit dagelyks; doch wy twyfelen er aan, dat iemand, die zoo veel zorgen had als de Sultan, zich aan het onmatig gebruik van wyn of sterken drank had kunnen overgeven.— Het is eerder te gelooven, dat krenkende zorgen ook die ziekte kunnen veroorzaken. Dagelyks ziet men toch, hoe ongeschikt tot bezigheden de menschen zyn, die zich aan den drank hebben overgegeven..

A°. 1839. N°. 11.

PUBLICATIE

Waarby openlyk worden bekend gemaakt eenige artikelen uit de Instructie voor de werkzaamheden van de Directie der Bank te Curaçao, gearresteerd by besluit van Zyner Majesteits gewezen Commissaris Generaal voor de West-Indische Bezittingen in dato 6 February 1828.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GEZAGHEBBER van de Kolonie Curaçao en onderhoorige Eilanden.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doet te weten:

In overweging genomen hebbende: dat het doelmatig is voorgekomen, om gelyk zulks in der tyd heeft plaats gehad met het door Zyner Majesteits gewezen Commissaris Generaal voor de West-Indische Bezittingen in dato 6 February 1828 gearresteerde reglement voor de Bank te Curaçao, al mede publiciteit te geven aan eenige artikels uit de door hoogdenzelve, by besluit van den zelfden datum, gearresteerde Instructie voor de werkzaamheden van de Directie der opgemelde Bank, als welke met het voorzeide reglement in verband staan, ten einde in voorkomende gevallen voor het algemeen en de verschillende autoriteiten binnen deze kolonie, als bekenden regel tot rigtsnoer te kunnen strekken.

Zoo is het dat wy hebben goedgevonden en verstaan: aan de natemeldene artikelen uit de voorzeide instructie, publiciteit te geven, gelyk geschiedt by deze; luidende dezelve als volgt:

Art. 9.

"Koopmanschappen zullen niet mogen beleend wordenten zy in bewaarplaatsen opgeslagen, door de Directie aangewezen, en eene volkomene zekerheid voor de goede bewaring derzelve opleverende, na alvorens getaxeerd te zyn door twee experten, beide daartoe telkens door den President te benoemen. De keuring geschiedt ten overstaan van een der Leden van de Directie.

Ingevalle er beleening op hypothecaire schuldbrieven of vaste goederen geschiedt, zal de waarde daarvan zorgvuldig geconstateerd en de termyn van beleening niet langer gesteld worden, dan by het Reglement voor de Bank bepaald is."

Art. 10.

"De Experten stellen hunne tauxatie aan het Lid van de Directie, gecommitteerd tot de keuring, ter hand. Deze brengt de tauxatie, van zyne consideratien vergezeld, ter tafel van de directie uiterlyk binnen drie dagen, na dat de aanvraag ter beleening gedaan zal zyn, zon en feestdagen niet mede berekend."

Art. 11.

"De tauxatie ter tafel van de Directie gebragt zynde, zal de beleening worden toegestaan of geweigerd, by meerderheid van stemmen."

Art. 12.

"Voor de keuring wordt betaald *f* 2. 00. per mille van de waarde der gekeurde goederen, gelykelyk te verdeelen tusschen de experten en het lid van de Directie, ten wiens overstaan de keuring geschiedt is."

Art. 13.

"Ingeval van weigering zal de Directie niet verpligt zyn eenige reden daarvan aan den belanghebbenden te geven, die reden zal echter schoon opgehouden, *officieus* kunnen medegedeeld worden; zullende, in dat geval, voor de gedane keuring niets betaald worden."

Art. 14.

"By de keuring zal voornamelyk gelet worden op de deugdzaamheid en waarde der goederen, en op al het geen dien aangaande by art. 11 van het Reglement voor de Bank is bepaald. Geene beleening zal worden toegestaan, die geenen toereikenden waarborg oplevert."

Art. 15.

"De leening toegestaan zynde, wordt daarvan, ten overstaan van den secretaris en getuigen, eene acte van beleening opgemaakt, waarby de goederen omschreven, en de som, op dezelve beleend, benevens de tyd wanneer de beleening afgelost moet zyn, zal worden uitgedrukt.

De beleende zal zich by die acte speciaal moeten onderwerpen aan alle de bepalingen van het Reglement voor de Bank, in zoo ver die, hem of zyne goederen betreffen, als mede het regt van parate executie; zoo er de minste suspicie bestaat dat er goederen, welke verbonden worden, belast zyn met eene huwelyksche voorwaarde, zal de belanghebbende daarvan alvorens moeten renuncieren, alvorens de gelden vermogen te worden uitbetaald."

Art. 16.

"Het zal aan den beleende vrystaan, tegen eene geëvenredigde restitutie van de door hem op de geheele party genotene penningen, door de Directie te bepalen, of in het contract uit te drukken, of wel tegen verbindtenis van solide, vaste en onbezwaarde eigendommen of hypothecaire inschryvingen, zoodanig gedeelte zyner goederen uit de bewaarplaats of plaatsen by art. 9 vermeld te ligten als hy zal goedvinden.

Zyne rekening zal als dan gecrediteerd worden voor het beloop der som, welke door hem alzoo betaald of verbonden is."

Art. 17.

"De tyd der beleening verstreken zynde, zal de Beleende verpligt zyn, de geleende som te restitueren, of wel eenen anderen waarborg in goederen, op de wyze by art. 9 vermeld, in de bewaarplaats opgeslagen, te verschaffen, ten genoege van de Directie en door dezelve te bepalen."

Art. 18.

"Het een noch het ander plaats hebbende, zal de beleende worden aangemaand aan zyne verpligting te voldoen, en zulks tweemaal, telken reize met een verloop van drie dagen, en zoo de beleende als dan nog in gebreken blyft, zal men dadelyk tot den publieken verkoop van de beleende goederen overgaan."

Art. 19.

"Ingeval by zoodanigen verkoop de goederen minder mogten renderen dan het verschuldigde, zal dat mindere op den Beleende, by parate executie verhaald worden."

Art. 20.

"In geen geval zal er eene grootere hoeveelheid goederen mogen worden verkocht, dan de beleende som en de op de verkooping gevalle kosten bedragen; de overige goederen worden aan den eigenaar gerestitueerd, of voor zyne rekening in de bewaarplaats gelaten, naar zyne verkiezing."

Art. 21.

"Goederen aan welke bederf ontdekt wordt gedurende den tyd der beleening, zullen door anderen moeten vervangen worden, op de wyze by art. 9 vermeld, of de Directie zal de bevoegdheid hebben en gehouden zyn, de beleening op te zeggen, en verder te handelen, zoo als by art. 18 bepaald is."

Aldus gearresteerd op Curaçao den 10 September 1839, het 26 Jaar van Zyner Majesteits Regering.

R. F. VAN RADERS.

Ter ordonnantie van den Gezaghebber,

De 1e. Commis, belast met de functien van Kolonialen Secretaris,

H. KIKKERT.

Uitgevaardigd achtervolgens de dispositie van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber van Curaçao en onderhoorige Eilanden dd. 10 September 1839 No. 362 en gepubliceerd op Curaçao binnen het fort Amsterdam en in de Willemstad den 12 daaraanvolgende.

De 1e. Commis voormeld,

H. KIKKERT.

Van wege de Directie van de Bank

Wordt aan het geëerde publiek kennis gegeven, dat dezelve raadzaam geoordeeld hebbende overtegaan tot de inwisseling ook der oude bankbiljetten van *f* 50 en van *f* 100, aan den ondergeteekende den last heeft opgedragen, om, namens en van wege de Bankdirectie, degenen, welke zich in het bezit bevinden van de alhier aangeduide oude bankblijetten, by deze opteroepen om dezelve tegens nieuwe biljetten te komen verwisselen ten kantore van de Bank, alwaar de ondergeteekende zich met de inwisseling derzelven zal onledig houden des Dingsdags en Donderdags, van des voormiddags te tien ure tot des namiddags te een ure, te beginnen met den 10 dezer maand.

Curaçao den 6 September 1839.

De tydelyke fungerende Secretaris by de Bank Directie,

C. L. VAN UYTRECHT.

Publieke verkooping.

DE ondergeteekende, speciale gemagtigde van den Heer C. G. F. HOYER, zal op Woensdag den 2 October aanstaande ter Weeskamer het volgende by publieke opveiling doen verkoopen, te weten:

Eene PLANTAGIE genaamd KLEIN MALPAIS, gelegen in het Tweede District Midden Divisie.

Een HUIS aan de Overzyde dezer haven, in de 5de Wyk No. 290, en

EENIGE SLAVEN.

G. J. HOYER.

Curaçao den 13 September 1839.

NB. Bovenstaande Publieke Verkooping zal in stede van op Woensdag den 2, op Vrydag den 4 October plaats hebben.

TE KOOP BY *August Muller.*

SUPRA FYN BLAAUW LAKEN en HALF LAKEN en EVERLASTING.

AVISO.

HABIENDO llegado á mi conocimiento, que se ha tratado de implicarme en lo acontecido en esta iglesia católica al dia 23 de Mayo de este año, debo declarar en conciencia que nada he observado ni tampoco he sabido al acto, á quien el Señor Cura derijia las palabras. Y para poner trabas á las sospechas de los malintencionados, hago esta declaracion publicamente por médio de este periódico.

Curazao dia 13 de Septiembre 1839.

JACOBUS GL. DE POOL.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 79. De prys derzelve is f 12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.